

ZAKON O VARSTVU OSEBNIH PODATKOV

(ZVOP-2)

s komentarjem

LEXPERA®
GV
ZALOŽBA

Ljubljana 2024

Uvodna beseda urednice

1. Uvod

Pravica do varstva osebnih podatkov je kot del širše človekove pravice do zasebnosti v Sloveniji zagotovljena z 38. členom Ustave RS. Konkretizacija te ustavne določbe je ZVOP-2, ki ga je državni zbor s 50 glasovi za in osmimi proti sprejel na seji dne 15. 12. 2022. Zakon je bil 27. 12. 2022 objavljen v Uradnem listu (št. 163/22), veljati pa je začel trideseti dan po objavi, torej 26. 1. 2023.

S sprejetjem in uveljavitvijo ZVOP-2 je tako tudi Slovenija kot zadnja država članica EU dobila svoj nacionalni predpis, temelječ na Uredbi (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov). Uredba je bila v Uradnem listu EU objavljena že 4. 5. 2016, veljati je začela čez 20 dni, nato pa sta sledili dve leti, ko so morale svoje nacionalne zakone sprejeti tudi države članice. Do 25. 5. 2018 bi torej morala sprejeti in uveljaviti zakon, ki šele skupaj s Splošno uredbo o varstvu podatkov tvori pravno ureditev varstva osebnih podatkov, tudi Slovenija. Državni zbor je tako zakon sprejel z več kot štiriinpolletno zamudo. ZVOP-2 je sistemski zakon, ki ga je treba brati skupaj z določbami Splošne uredbe o varstvu podatkov in ga razumeti znotraj njenih okvirov. To pomeni, da gre za *corpus iuris* 99 členov in 173 uvodnih določb Splošne uredbe ter 127 členov ZVOP-2. Splošno uredbo v vseh državah članicah EU neposredno uporabljamo že vse od 25. 5. 2018, v primeru morebitne kolizije med obema aktoma pa velja načelo supremacije prava EU.

ZVOP-2 je v Sloveniji že tretji sistemski zakon, ki ureja področje varstva osebnih podatkov in je nadomestil ZVOP-1, ki je državljanom zagotavljal visoko raven varstva osebnih podatkov. Z začetkom uporabe Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov je materija, ki jo lahko z nacionalnimi predpisi samostojno urejajo države članice, postala bistveno ožja, saj uredba omejuje nabor področij oziroma možnosti samostojne ureditve države članice. Slovenija je to možnost izkoristila v največji možni meri, izhajajoč pri tem iz 38. člena Ustave RS, zgodovinske tradicije ZVOP-1 in nekaterih ključnih odločitev US RS. Tak primer

je zagotovo določitev pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov, ki jih mora spoštovati vsak upravljavec osebnih podatkov in ki jih primarno ureja Splošna uredba v 6. in 9. členu. ZVOP-2 pa v 6. členu postavlja še dodatno nalogo zakonodajalcu oziroma dodatne zahteve, ki jih morajo glede ureditve varstva osebnih podatkov vsebovati posamezni področni zakoni (*lex specialis*). Po vsebini nam je določba četrtega odstavka 6. člena znana, saj sledi dikciji četrtega odstavka 9. člena ZVOP-1. Ker pa javni sektor pomeni »oblastni sektor«, je v tretjem odstavku istega člena določeno tudi, kdaj je privolitev v javnem sektorju sploh dopustna pravna podlaga – poenostavljeno povedano takrat, kadar to določa zakon, sicer pa le, če ne gre za izvrševanje zakonskih pristojnosti, nalog ali oblastnih obveznosti javnega sektorja, ampak za tako imenovana »neoblastna dejanja«.

Vodilni namen Splošne uredbe je vsekakor čim večja harmonizacija oziroma čim enotnejša ureditev področja varstva osebnih podatkov znotraj EU. Zakonodajo varstva osebnih podatkov v RS tako od 26. 1. 2023 sestavljajo kar trije temeljni predpisi: Splošna uredba o varstvu podatkov, ZVOPOKD in ZVOP-2.

V nadaljevanju naj zato omenim posamezne določbe ZVOP-2, ki jim je treba nameniti nekaj pozornosti predvsem zaradi povezave s Splošno uredbo, specifikne slovenskega pravnega reda ali razmerja do ZVOP-1.

2. Ali bomo z začetkom veljavnosti ZVOP-2 v praksi še kdaj uporabili ZVOP-1

Sprejetje ZVOP-2 je bilo potrebno zaradi nove pravne ureditve prava varstva podatkov v EU – torej zaradi sprejetja Splošne uredbe o varstvu podatkov. ZVOP-1 iz leta 2004 je bil trikrat noveliran, a je še vedno temeljil na Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter Okvirnem sklepu Sveta 2008/977/PNZ, ki pa sta bila s Splošno uredbo o varstvu podatkov razveljavljena. Čeprav ZVOP-2 v prehodnih določbah določa, da z dnem uveljavitve ZVOP-2 preneha veljati tako ZVOP-1 kot tudi trije pravilniki, sprejeti na njegovi podlagi, bo vsaj Informacijski pooblaščenec še nekaj časa uporabljal tudi ZVOP-1, saj 119. člen ureja prehodno obdobje njegovega dela. Določa namreč, da se pred uveljavitvijo ZVOP-2 pri Informacijskem pooblaščenču ali na sodiščih začeti prekrškovni postopki končajo v skladu z določbami ZVOP-1, razen če je ZVOP-2 za storilca milejši, s čimer seveda sledi temeljnemu načelom kaznovalnega prava. Drugačna pa sta položaj in ureditev pri inšpekcijskih postopkih, saj se na podlagi ZVOP-1 začeti postopki inšpekcijskega nadzora nadaljujejo po določbah ZVOP-2.

3. Sistematika ZVOP-2 – temeljne določbe, osnovni pojmi, pravne podlage in posebno varstvo nekaterih kategorij

Glede na zakonsko dikcijo dobi bralec občutek, da je zakonodajalec želel ne le slediti določbam Ustave RS in Splošne uredbe, ampak ga tudi povezati z ZVOP-1 in njegovo obliko ter sistemom. Prvo poglavje I. dela zakona vsebuje temeljne določbe, ki so ključne za razumevanje zakona. Področje uporabe ZVOP-2 jasno določa 3. člen – zakon se uporablja vedno, kadar gre za obdelave osebnih podatkov, ki jih ureja Splošna uredba, pa tudi ko gre za obdelave osebnih podatkov na področjih, ki jih posebej ureja (le) ZVOP-2. Veljavnost zakona je določena v 4. členu – zakon velja za upravljavce in obdelovalce iz javnega sektorja RS in zasebnega sektorja v okviru dejavnosti ustanovitve, registrirane v RS, pri čemer ni pomembno, ali obdelava poteka v RS ali ne. Zakon velja eksteritorialno, saj ureja tudi obdelave podatkov, ki jih izvajajo subjekti iz tretjih držav zunaj meja EU, če se le s svojo obdelavo fokusirajo na posameznike, ki so v RS.

Vsekakor je pomembna tudi določba 5. člena, ki opredeljuje posamezne izraze, uporabljene v ZVOP-2, navezuje pa se na določbo 4. člena Splošne uredbe. Za zagotavljanje načela zakonitosti je seveda pomembna določba 6. člena, ki opredeljuje pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov in se navezuje na 6. in 9. člen Splošne uredbe. Osnovno izhodišče za vse obdelave osebnih podatkov izhaja iz odločbe US RS U-I-180/21-34 z dne 14. 4. 2022, zato drugi odstavek 6. člena ZVOP-2 glede uporabe in izvajanja obdelav osebnih podatkov na podlagi točk c in e prvega, drugega in tretjega odstavka 6. člena Splošne uredbe (tako s strani zasebnega kot javnega sektorja) predvideva, da so obdelave zaradi izvajanja zakonske obveznosti, javnega interesa ali izvajanja javne oblasti zakonite le, če zakon določa vseh pet elementov obdelave: (1) samo obdelavo, (2) vrste osebnih podatkov, (3) kategorije posameznikov, na katere se ti osebni podatki nanašajo, (4) namen obdelave in (5) rok hrambe osebnih podatkov ali rok za redni pregled potrebe po hrambi. To so torej širše zahteve, kot izhajajo iz 38. člena Ustave RS, ki predvideva le zakonsko opredelitev obdelave (vključno z določitvijo vrste podatkov, posameznikov in upravljavca), in namena ter Splošne uredbe.

Podobno kot sta to že določala drugi in četrti odstavek 9. člena ZVOP-1, tudi ZVOP-2 v tretjem odstavku 6. člena pod določenimi pogoji dopušča, da javni sektor obdeluje osebne podatke na podlagi privolitve, v četrtem odstavku 6. člena pa pod pogoji, primerljivimi z obdelavami na podlagi zakonitega interesa po točki f prvega odstavka 6. člena oziroma javnega interesa po različnih točkah drugega odstavka 9. člena Splošne uredbe. Vsekakor je novost ureditev iz petega odstavka 6. člena ZVOP-2, ki izhaja iz drugega odstavka 9. člena Splošne uredbe, ki dopušča državam članicam samostojno ureditev obdelav posebne vrste osebnih podatkov (predvsem točk g in f, lahko pa tudi b, h in i ter tudi iz zahtev 41. in 61. člena Ustave RS). Obdelave osebnih podatkov na področju obveščevalno-varnostnih in

protiobveščevalnih dejavnosti države pa ureja šesti odstavek 6. člena ZVOP-2, ki določa, da se lahko zbirajo in nadalje obdelujejo osebni podatki, če je takšna obdelava nujno potrebna za namen izvajanja zakonsko določenih pooblastil in nalog državnih organov, ki delujejo na tem področju.

Določba 8. člena ureja pravila glede privolitve otroka za uporabo storitev informacijske družbe. Otroci so ena od posebej varovanih kategorij, zato je ključna starost, pri kateri lahko sklepajo pravno veljavne pravne posle. Zakon tako določa starostno mejo 15 let, ki je potrebna, da je privolitev otroka veljavna, določa pa tudi omejitev glede nabora osebnih podatkov, ki jih lahko ponudnik tovrstnih storitev zahteva od otroka.

Varstvo in posredovanje osebnih podatkov umrlih je urejal že ZVOP-1, a je sedaj dostop do teh podatkov po 9. členu ZVOP-2 bistveno bolj odprt in odvisen od kategorije oziroma statusa prejemnika, na primer ali ga za pridobitev pooblašča zakon, lahko izkaže pravni interes za uveljavljanje pravic pred subjekti javnega sektorja, je ožji svojec pokojnika ali uporabnik za znanstvenoraziskovalne, zgodovinskoraziskovalne, izobraževalne, statistične ali arhivske namene in drugo. Pri nekaterih od naštetih uporabnikov je treba upoštevati tudi morebitno posameznikovo prepoved za posredovanje, po 20 letih pa zakonsko varstvo osebnih podatkov preneha, razen če drug zakon ne določa drugače.

4. Novosti v postopku pred upravljavcem in obdelovalcem osebnih podatkov

Določbe 2. poglavja (12. do 21. člen) se navezujejo na določbe iz 15. do 23. člena Splošne uredbe in urejajo postopek uveljavljanja pravic posameznika pred upravljavcem in obdelovalcem. Ureditev je ključna za uresničevanje podatkovne samoodločbe in s tem za učinkovito varstvo osebnih podatkov v praksi, se pa določbe smiselno uporabljajo tudi za dostop do osebnih podatkov za namene raziskovanja (torej v zvezi z 68. do 70. členom ZVOP-2) glede postopka pred upravljavcem in obdelovalcem.

Odmik od te ureditve pa je na področjih zunaj uporabe prava EU in tistih dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe poglavja 2 naslova V PEU. Za te situacije sta pravico do seznanitve, dopolnitve, popravka, blokiranja, izbrisa in ugovora do zdaj urejala 30. in 32. člen ZVOP-1. ZVOP-2 takih določb nima več, ampak v drugem delu 12. člena (1e) za pravico do seznanitve z lastnimi podatki predvideva uporabo določb Splošne uredbe in ZVOP-2, medtem ko uveljavljanja preostalih pravic posameznika (na primer pravice do popravka in izbrisa) ZVOP-2 ne vključuje. Novost je seveda tudi ureditev izvršbe – po prvem odstavku 16. člena ZVOP-2 izvaja postopek izvršbe Informacijski pooblaščenec po določbah ZUP, če ni z ZVOP-2 določeno drugače.

ZVOP-2 pa je v 13. členu olajšal delo upravljavcu – državnemu organu ali lokalni skupnosti, ko odloča o zahtevi posameznika. Za ugoditev zahtevi namreč zadošča že neformalna odločitev, medtem ko mora za negativne odločitve izdati upravno odločbo, ki vključuje tudi pravni pouk o možnosti pravnega sredstva pri Informacijskem pooblaščenca. Še bolj pa je delo olajšano upravljavcem zasebnega prava, saj 14. člen omogoča enostavno odločanje brez izdajanja upravnih odločb, ne le pri pozitivnih, ampak tudi pri zavrnilnih odločitvah.

Glede omejitve posameznikovih pravic je vsekakor ključna določba 18. člena, ki pomeni implementacijo 23. člena Splošne uredbe, a velja tudi za obdelave osebnih podatkov, ki ne spadajo v njen okvir. Ker gre pri omejevanju pravic posameznika za poseg v ustavno zagotovljeno pravico, je to možno le izjemoma, pod določenimi strogimi pogoji in le na podlagi zakona.

Posebnost in novost ZVOP-2 je vsekakor določba 19. člena, ki opredeljuje posebna pravila glede uveljavljanja pravic na treh specifičnih področjih: v zvezi s svobodo izražanja in obdelavo osebnih podatkov na področju dostopa do informacij javnega značaja, pri obdelavah osebnih podatkov v zadevah sodišč ter seznanitvah z zdravstveno dokumentacijo (s strani pacientov, upravičenih oseb in tudi po pacientovi smrti) ter varovanju poklicne skrivnosti po ZPacP, pri čemer ZVOP-2 poleg primarne ureditve po ZPacP napotuje tudi na smiselno uporabo Splošne uredbe in ZVOP-2.

V zvezi s postopkom uveljavljanja pravic ali zahtev posameznika ne gre prezeti dveh pomembnih novosti. V določenih primerih pravice posameznikov (iz 15. do 22. člena Splošne uredbe ter pravica dostopa do osebnih podatkov iz posameznikove zdravstvene dokumentacije) v njihovem imenu in za njihov račun izvršujejo zakoniti zastopniki. Namen določbe 20. člena ZVOP-2 je seveda zagotoviti posebno varstvo ranljivih posameznikov, ki se pogosto manj zavedajo tveganj in posledic glede svojih pravic v zvezi z obdelavo osebnih podatkov. To so torej pravice mladoletnih oseb, oseb pod skrbništvom ter drugih oseb, za katere tako določa zakon. Posebno varovalko za posameznike, ki želijo uveljavljati svoje pravice, pomeni tudi 21. člen, ki določa prepoved uničenja osebnih podatkov od trenutka prejema posameznikove zahteve pa vse do pravnomočnosti odločitve (po pravnomočnosti pa seveda skladno s to odločitvijo), čeprav so predpisani roki hrambe že potekli. Namen te določbe je preprečitev, da bi se upravljavec z uničenjem osebnih podatkov (v praksi zlasti pogosto pri uveljavljanju pravice do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki pri videonadzornih posnetkih) izognil svoji dolžnosti, da uresniči posameznikovo zahtevo v zvezi z njegovimi osebnimi podatki.

5. Varnost osebnih podatkov in ocena učinka

Za nekatere upravljavce so zelo pomembne povsem nove zahteve iz 22. in 23. člena, saj se jim nalaga obveznost »vodenja dnevnika obdelav« (ali zagotavljanje notranje sledljivosti), njihove oblike oziroma načini vodenja pa niso konkretno opredeljeni. Govorimo seveda predvsem o sistemskih oziroma strežniških dnevnikih, sistemih za zagotavljanje revizijskih sledi ipd. To obveznost zakon nalaga tistim upravljavcem, ki v avtomatiziranih sistemih izvajajo obsežne obdelave posebnih vrst osebnih podatkov, ali kadar gre za redno in sistematično spremljanje posameznikov ali je z oceno učinka ugotovljeno tveganje, ki ga je mogoče učinkovito upravljati z vodenjem dnevnika obdelave, ali če tako določa zakon. Dnevnik se vodi za dejanja obdelave, ki jih določa zakon, sicer pa za zbiranje, spreminjanje, vpogled, razkritje, vključno s prenosi, in izbris, ter mora vsebovati vrsto, datum in čas obdelave, identifikacijo osebe, ki je obdelavo izvedla, ter identifikacijo uporabnikov osebnih podatkov, tako da je mogoče naknadno ugotoviti točno identifikacijo teh oseb.

Določba 23. člena pa za določene zaradi velikosti ali vrste osebnih podatkov posebej zahtevne zbirke uvaja tudi poseben režim njihove varnosti. Določbe o varnostnih zahtevah in priglasitvi incidentov iz zakona, ki ureja informacijsko varnost, se smiselno uporabljajo za posebej naštete informacijske sisteme, v katerih se izvajajo obdelave osebnih podatkov (na primer s področja notranjih zadev, finančne uprave, državljanstva, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije, obrambe, zdravstvenega varstva, obveznega zdravstvenega zavarovanja, uveljavljanja pravic iz javnih sredstev ter kazenskih ali prekrškovnih evidenc) ali se na podlagi zakonov v zbirki obdelujejo osebni podatki več kot 100.000 posameznikov (razen videonadzora), kadar je upravljavčeva ali obdelovalčeva temeljna dejavnost izvajanje obsežne obdelave posebnih vrst osebnih podatkov, pa tudi če se obdelujejo osebni podatki posebne vrste več kot 10.000 posameznikov.

Ocena učinka in predhodno posvetovanje sta instituta, ki ju je v 35. in 36. členu uvedla Splošna uredba. Prvi določa, kdaj mora upravljavec pred samo obdelavo osebnih podatkov izvesti oceno učinkov v zvezi z varstvom podatkov (na primer v primeru profiliranja, obsežne obdelave posebnih vrst osebnih podatkov ali obsežnega sistematičnega spremljanja javno dostopnega območja idr.) in kaj vse mora ta zajemati (med drugim sistematičen opis dejanj in namenov obdelave, oceno tveganj za pravice in svoboščine posameznikov, ukrepe za obravnavanje tveganj, vključno z zaščitnimi ukrepi idr.). Namen ocene učinkov je seveda skrbna analiza tveganj na področju varstva osebnih podatkov in njihovo ustrezno obravnavanje. Nadgradnja izvedene ocene učinkov pa je institut predhodnega posvetovanja (36. člen Splošne uredbe), ki upravljavcu nalaga še posvetovanje z nadzornim organom (Informacijskim pooblaščenecem), če je iz ocene učinka razvidno, da bi obdelava povzročila veliko tveganje, če upravljavec ne bi sprejel ukrepov za

ublažitev tveganja. Določba 24. člena ZVOP-2 pa poleg tega še določa, da se oba instituta izvedeta tudi pred uvedbo informacijskih sistemov iz 23. člena ZVOP-2, torej za tiste zbirke, ki zahtevajo posebno previdnost.

ZVOP-2 predvideva izvedbo posebne ocene učinka tudi za zakonodajne predloge. Predlagatelj jo mora priložiti predlogu zakona (skladno s 35. členom Splošne uredbe), če se z njim predvideva (uvaja) obdelava osebnih podatkov, za katero je treba izdelati oceno učinka, Informacijski pooblaščenec pa nanjo poda mnenje, do katerega se je predlagatelj zakona nato dolžan opredeliti. ZVOP-2 torej razlikuje med različnimi tipi ocen učinkov na varstvo podatkov. Po 24. členu ZVOP-2 jih ob predlogih zakonodaje pripravi predlagatelj zakonodaje, medtem ko ocene po 35. členu Splošne uredbe ter 69., 80. in 87. členu ZVOP-2 pripravijo upravljavci. Pri ocenah učinka po 24., 80. (določitev odsekov cest, ki bodo videonadzorovani) in 87. členu ZVOP-2 (povezovanje zbirk osebnih podatkov) je obvezno pridobiti tudi mnenje Informacijskega pooblaščenca.

6. Posebnosti postopka pred nadzornim organom (25. do 38. člen), institut prijavitelja s posebnim položajem in inšpekcijski nadzor Informacijskega pooblaščenca (36. do 38. člen)

Določbe 4. poglavja se nanašajo na postopek pred Informacijskim pooblaščencom kot nadzornim organom in na njegove posebnosti – določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, se namreč uporabljajo le, če ZVOP-2 ne določa drugače (25. člen).

Vsekakor je treba omeniti novo možnost iz 26. člena, da lahko v postopkih pred nadzornim organom ta opravlja razgovore z osebami pri upravljavcu ali obdelovalcu in s pričami tudi brez prisotnosti posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, če bi taka prisotnost škodovala izvedbi uradnih postopkov ali varstvu ali uresničevanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin tretjih oseb. Ker taka izključitev ene od strank postopka pomeni poseg v njene pravice iz 9. in 146. člena ZUP in 22. člena Ustave RS oziroma v temeljne postulate upravnega postopka, je pri izvajanju teh posegov potrebna velika mera skrbnosti in te določbe razlagati restriktivno. Posebna omejitev je tudi v določbi 27. člena, ki v postopkih pred nadzornim organom ne dovoljuje stranske udeležbe, kot jo sicer določa zakon, ki ureja splošni upravni postopek. To pomeni, da je krog subjektov, ki v postopkih pred nadzornim organom lahko nastopajo s pravicami in dolžnostmi stranke, omejen na subjekte, ki imajo v njih status stranke, ker je bil postopek uveden na njihovo zahtevo ali ker zoper njih poteka postopek (zavezanci).

Določba 28. člena ureja nadzorna pooblastila Informacijskega pooblaščenca – gre za posebna procesna pooblastila, ki jih zakon daje nadzornemu organu, da bi ta lahko učinkovito izvajal svoje pristojnosti, torej učinkovito nadziral varstvo

osebnih podatkov. To so tudi specifična preiskovalna pooblastila, ki jih nadzorni organ zgolj s pooblastili, kot jih imajo upravni organi po ZUP, ne bi mogel uspešno opravljati. Nadzorna pooblastila po ZVOP-2 so podobna pooblastilom inšpektorja iz V. poglavja ZIN, a prilagojena vsebini področja, ki ga je nadzorni organ pristojen nadzirati.

Če 28. člen določa nadzorna pooblastila, 29. člen določa nadzorne ukrepe, ki jih nadzorni organ lahko uporabi v postopku, ter tudi omejitve teh ukrepov. Določba tako dopolnjuje določbo drugega odstavka 58. člena Splošne uredbe, ki določa popravljalna pooblastila nadzornega organa.

ZVOP-2 je s 30. do 35. členom prinesel tudi povsem novo vrsto postopka, ki se uvede na zahtevo tako imenovanega »prijavitelja s posebnim položajem« in v katerem se subsidiarno uporabljajo določbe ZUP. To je torej novost, ki je neposreden odsev 77. člena Splošne uredbe. Postopek je zaradi varstva pravic posameznika sprožen na njegovo zahtevo, saj se zatrjevana kršitev varstva osebnih podatkov nanaša nanj. Ne glede na to pa seveda Informacijski pooblaščenec še vedno vodi tudi »klasične« inšpekcijske postopke po določbah ZIN v primerih zaznanih sumov sistemskih pomanjkljivosti in nepravilnosti v zvezi z obdelavo osebnih podatkov (36. do 38. člen).

7. Pooblašcene osebe za varstvo osebnih podatkov (44. do 50. člen)

Določbe 44. do 50. člena ZVOP-2 glede pooblaščenih oseb za varstvo osebnih podatkov (angl. *data protection officer*) so dopolnile oziroma nadgradile določbe Splošne uredbe. Po določbi prvega odstavka 45. člena ZVOP-2 jih morajo poleg zavezancev, ki jih določa že Splošna uredba, imenovati tudi tisti upravljavci in obdelovalci, ki obdelujejo osebne podatke iz 1. do 4. točke prvega odstavka 23. člena ZVOP-2 (torej tisti s posebej pomembnimi informacijskimi sistemi). Prav tako je v zakonu sedaj natančneje opredeljen pojem konflikta interesov ter določen rok za imenovanje, vpis kontaktnih podatkov v evidence dejavnosti obdelav, javno objavo in sporočanje podatkov o pooblašчени osebi Informacijskemu pooblaščenecu. Zakon je glede imenovanja pooblaščenih oseb za določene državne organe (na primer ministrstva) postavil še posebne pogoje, medtem ko nabor nalog pooblaščenih oseb ostaja nespremenjen, torej v celoti tak, kot ga je določila že Splošna uredba.

8. Kodeksi ravnanja in potrjevanje

Ureditev kodeksov ravnanja (51. do 53. člen) sledi ureditvi iz Splošne uredbe in ureja predvsem postopkovna vprašanja. Informacijski pooblaščenec kot nadzorni organ mora o zavrnitvi ali sprejetju predloženega osnutka kodeksa po določbi 51. člena odločiti z odločbo. V teh postopkih je ključno zagotavljanje transparen-

tnosti informacij o potrjenih kodeksih, torej objava na spletnih straneh nadzornega organa in v Uradnem listu RS. Določbi 52. in 53. člena pa opredelujeta postopek potrjevanja oziroma certificiranja po 42. členu Splošne uredbe ter postopek akreditiranja. V RS bodo potrjevanja izvajala posebna potrjevalna (certifikacijska) telesa, ki jih mora za to akreditirati nacionalni akreditacijski organ. Prehodna določba 121. člena ZVOP-2 določa, da Slovenska akreditacija začne izvajati postopke akreditacije 1. januarja 2024.

9. Informacijski pooblaščenec RS – nacionalni nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov (54. do 61. člen) in zunanji nadzor njegovega delovanja (62. do 64. člen)

Nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov je Informacijski pooblaščenec, pri čemer zoper njegove odločitve ni dovoljena pritožba, dopusten pa je upravni spor po zakonu, ki ureja upravni spor. Njegova pooblastila in pristojnosti urejajo primarno neposredno uporabljivi naslednji člani Splošne uredbe: 55. (splošna določba in opredelitev izjeme glede nadzora dejanj obdelave sodnih organov), 56. (posebnosti glede pristojnosti v čezmejnih postopkih), 57. (neposredna opredelitev nalog nadzornih organov) in 58. (neposredna opredelitev preiskovalnih, popravljalnih in drugih pooblastil nacionalnih nadzornih organov), 55. člen ZVOP-2 (v povezavi zlasti z 28. in 29. členom ZVOP-2) ter v delu, ki se nanaša na pristojne organe in namene po ZVOPOKD, 75. in 76. člen ZVOPOKD – vse v povezavi z ZInfP.

ZVOP-2 tako ohranja dosedanje ureditev, po kateri je Informacijski pooblaščenec kot edini nacionalni nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov v celoti pristojen tudi za področje obdelav zunaj uporabe prava EU. Bistvena novost pa so precej nejasno opredeljene, mestoma pa tudi nelogične omejitve pristojnosti in pooblastil v 57. členu, ki se nanašajo v prvem, drugem in tretjem odstavku na določbe tretjega odstavka 55. člena Splošne uredbe (tudi v povezavi z desetim odstavkom novega 15. člena spremenjene Konvencije 108+ Sveta Evrope) in nadzor obdelav osebnih podatkov sodišč, kadar ta delujejo kot sodni organ, ter izhajajo iz načela neodvisnosti sodstva. V naslednjih štirih odstavkih 57. člena pa so določene nove omejitve Informacijskega pooblaščenca pri nadzoru obdelav na področju obveščevalno-varnostne dejavnosti, v zvezi z varnostnim preverjanjem oseb po ZTP ter v postopkih po ZVarCP, tako da se nadzornemu organu omejuje možnost vpogleda, beleženja, kopiranja, prepisovanja ali druge oblike prevzema določenih identifikacijskih osebnih podatkov oziroma kopiranja določene dokumentacije.

Določba 58. člena opredeljuje pristojnost sodelovanja Informacijskega pooblaščenca z organi v RS in v EU, zlasti v okviru Evropskega odbora za varstvo

podatkov, pa tudi širše. Učinkovito sodelovanje pristojnih organov z različnih področij bo pomembno predvsem pri uveljavljanju aktov digitalne strategije EU.

Odločitve Informacijskega pooblaščenca so v posameznih primerih preverjane v sodnih postopkih, zunanji nadzor njegovega dela pa se izvaja zlasti prek poročanja državnemu zboru o stanju na področju varstva osebnih podatkov. Določba 62. člena namreč Informacijskemu pooblaščenцу nalaga, da o tem skupaj s predstavitvijo svojih nadzorov poroča v letnem poročilu, ki ga posreduje tudi Evropski komisiji in Odboru ter je dostopno javnosti.

10. Prenosi osebnih podatkov zunaj meja RS (65. do 67. člen)

Določbe ZVOP-2 glede prenosov osebnih podatkov v tretje države in mednarodne organizacije se nanašajo na zelo ozek krog upravljavcev – le na tiste, ki osebne podatke obdelujejo na področju obveščevalno-varnostnih in protiobveščevalnih dejavnosti ter obrambe države ter na področjih, ki jih ne ureja niti Splošna uredba (na primer varstvo osebnih podatkov umrlih) niti ZVOPOKD. Za vse preostale upravljavce in namene, ki spadajo pod določbe Splošne uredbe, se zaradi uveljavitve ZVOP-2 pogoji za zakonito izvajanje prenosov ne spreminjajo, saj zanje veljajo samo določbe V. poglavja Splošne uredbe.

11. Posebnosti obdelav osebnih podatkov za znanstvenoraziskovalne, zgodovinskoraziskovalne, statistične in arhivske namene

ZVOP-2 v določbah 68. do 72. člena določa specialna pravila glede obdelave osebnih podatkov za raziskovalne namene in jo dovoljuje zelo širokemu krogu subjektov – ne le organizacijam, ampak tudi posameznikom, ki morajo pri svojem delu uporabljati etična načela in metodologijo s področja raziskovanja. Določba 69. člena tako opredeljuje pogoje zakonite obdelave osebnih podatkov za raziskovalne namene. Glede posredovanja osebnih podatkov raziskovalcem bo v praksi pomembno tudi dobro sodelovanje med upravljavci in raziskovalci – seveda s ciljem, da se zagotovi ustrezno ravnotežje med napredkom, ki ga prinaša raziskovanje, varno obdelavo osebnih podatkov ter zagotovitvijo pravic posameznikov, na katere se osebni podatki nanašajo.

Tudi določba 71. člena je glede na določbe ZVOP-1 nova in določa posebne pogoje za obdelavo osebnih podatkov za namene arhivskega delovanja na podlagi zahtev 89. člena Splošne uredbe ter tako ustvarja pravno podlago za obdelavo osebnih podatkov v povezavi s točko e prvega odstavka 6. člena Splošne uredbe ter drugim odstavkom 6. člena ZVOP-2. Poleg pravne podlage pa ta določba prinaša tudi nekatere posebnosti in omejitve glede uveljavljanja pravic posameznikov po 15., 17., 18., 20. in 21. členu Splošne uredbe ter dopušča možnost drugačne ureditve v področni zakonodaji (ZVDAGA).

Določba 72. člena pa ureja obdelavo osebnih podatkov za namene statističnega raziskovanja pri izvajanju državne statistike. To so obdelave, ki so potrebne za opravljanje naloge v javnem interesu (točka e prvega odstavka 6. člena Splošne uredbe) in za katere Splošna uredba dovoljuje državam članicam prilagoditev ureditve v nacionalni zakonodaji. Ta obdelava je tako zakonita le, če je določena z zakonom v skladu s točko e prvega odstavka 6. člena Splošne uredbe in drugim odstavkom 6. člena ZVOP-2. Tudi ta člen v drugem odstavku uvaja omejitve pravic posameznikov iz 15., 16., 18. in 21. člena Splošne uredbe, in sicer na podlagi verjetnosti, da bi izvajanje teh pravic onemogočilo ali resno oviralo doseganje posebnih namenov. Te pravice posameznikov se lahko omejijo šele na podlagi skrbno izvedene presoje izvajalca državne statistike, medtem ko sta pravici iz 17. in 21. člena Splošne uredbe v celoti izključeni.

12. Svoboda izražanja in dostop do informacij javnega značaja *versus* varstvo osebnih podatkov

Določba 73. člena varuje pravico do svobode izražanja v razmerju do pravice do varstva osebnih podatkov in se ne nanaša samo na medije, ampak na najširši krog subjektov, ki izvajajo svobodo izražanja. To je nadgradnja določbe 85. člena Splošne uredbe, po kateri države članice z zakonom usklajujejo pravico do varstva osebnih podatkov s pravico do svobode izražanja in obveščanja, vključno z obdelavo v novinarske namene ali zaradi akademskega, umetniškega ali književnega izražanja.

Poleg tega 74. člen ureja pravico do varstva osebnih podatkov v razmerju do pravice dostopa do informacij javnega značaja, ki jo kot ustavno pravico opredeljuje drugi odstavek 39. člena Ustave RS. Določba pomeni nadgradnjo 86. člena Splošne uredbe, ki ureja obdelavo in dostop javnosti do uradnih dokumentov in po katerem lahko javni organ oziroma javno ali zasebno telo v skladu s pravom države članice razkrije osebne podatke iz uradnih dokumentov, s katerimi razpolaga zaradi opravljanja nalog v javnem interesu, da se uskladi dostop javnosti do uradnih dokumentov s pravico do varstva osebnih podatkov. Določba napotuje na uporabo ZDIJZ in velja za vse tiste upravljavce zbirk osebnih podatkov, ki so hkrati tudi zavezanec za posredovanje informacij po ZDIJZ.

13. Videonadzor kot v praksi pogost in invaziven poseg v zasebnost

Že ZVOP-1 je videonadzor prepoznal kot eno najbolj invazivnih oblik poseganja v posameznikovo zasebnost in to ZVOP-2 v 76. do 80. členu še nadgrajuje. Videonadzor kot oblika obdelave osebnih podatkov je dovoljena le, če so izpolnjeni pogoji za zakonito obdelavo osebnih podatkov iz Splošne uredbe in ZVOP-2 – če torej primarno obstaja pravna podlaga iz 6. člena Splošne uredbe in 6. člena

ZVOP-2, so izpolnjena vsa načela varstva osebnih podatkov iz 5. člena Splošne uredbe, je ustrezno poskrbljeno za varnost posnetkov in informiranje posameznikov itd. Poleg tega mora upravljavec upoštevati še dodatne pogoje in omejitve, ki jih določa ZVOP-2. Posebno pozornost morajo upravljavci nameniti tudi nujnim informacijam, ki morajo biti navedene na obvestilnih tablah o izvajanju videonadzora, te pa morajo biti nameščene tako, da se z njegovim izvajanjem posameznik seznaní, preden vstopi v videonadzorovano območje. Zakon določa tudi najdaljši možni – torej enoletni – dopustni rok hrambe posnetkov ter obvezno zagotavljanje sledljivosti vpogledov in uporabe posnetkov.

Ker gre pri videonadzoru v delovnih prostorih za velik poseg v zasebnost, so za njegovo zakonito izvajanje določeni zelo strogi pogoji. Dopusten je namreč le, če je nujno potreben za varnost ljudi in premoženja, preprečevanje ali odkrivanje kršitev na področju iger na srečo, varovanje tajnih podatkov ali poslovnih skrivnosti in teh namenov oziroma objektov varstva ni mogoče doseči na za zasebnost manj invaziven način.

Novost je ureditev videonadzora v prevoznih sredstvih javnega potniškega prometa, torej prevoza, ki je pod enakimi pogoji dostopen vsem uporabnikom, ta obdelava osebnih podatkov pa je potrebna za opravljanje naloge v javnem interesu (točka e prvega odstavka 6. člena Splošne uredbe), za katero Splošna uredba dovoljuje državam članicam ureditev v nacionalni zakonodaji. Pogoji za uvedbo so po zakonu strogi – izvaja se lahko le za zagotavljanje varnosti potnikov in premoženja, in sicer le v tistih delih prevoznega sredstva, ki so namenjeni potnikom, obenem pa varnosti ni mogoče doseči z drugimi za zasebnost manj invazivnimi ukrepi. Zakon določa kratek, sedemdnevni rok hrambe posnetkov, ti pa se lahko uporabljajo le za omejene namene – za uveljavljanje ali obrambo pravnih zahtevkov ali izvrševanje nalog policije.

Dodatna novost glede na ZVOP-1 je tudi v 80. členu posebej urejen videonadzor na javnih površinah. Zakon taksativno določa namene, za katere se lahko izvaja, strogi pa so tudi drugi pogoji za njegovo zakonito izvajanje. Zakon določa rok hrambe posnetkov, obveznost obveščanja policije in specifiko izvajanja – od spremljanja dogajanja v živo, uporabe telesnih kamer, videonadzora cestnega prometa do prepovedi uporabe sistemov za avtomatsko prepoznavo registrskih tablic (angl. ANPR) in sistemov, ki bi uporabljali biometrične podatke. Dikcija Splošne uredbe državam članicam ne dopušča samostojnega urejanja videonadzora kot področne ureditve obdelave osebnih podatkov, dovoljuje pa podrobnejše urejanje pogojev za obdelavo osebnih podatkov iz točke c in e prvega odstavka 6. člena. To pomeni, da določba 80. člena zavezuje samo tiste upravljavce, ki videonadzor javnih površin izvajajo po določbi točke c ali e 6. člena Splošne uredbe, medtem ko bo v vseh drugih primerih videonadzor na javnih površinah zakonit, če in ko bo upravljavec izkazal enega od pogojev iz prvega odstavka 6. člena Splošne uredbe. V tem

kontekstu in glede na Splošno uredbo pa je treba razumeti in zamejiti tudi določbo desetega odstavka 80. člena, ki sicer na javnih površinah prepoveduje uporabo sistemov ANPR in sistemov, s katerimi se obdelujejo biometrični osebni podatki.

14. Obdelava osebnih podatkov z uporabo biometrije in genskih podatkov

Določbe od 81. do 84. člena urejajo obdelavo osebnih podatkov z uporabo biometrije in genskih podatkov. To je specifična enolična identifikacija, zakon pa tovrstne obdelave omejuje oziroma določa minimalne standarde varstva osebnih podatkov tako, da prepoveduje obdelavo biometričnih osebnih podatkov v nasprotju z določbami 4. poglavja ZVOP-2. Zaradi občutljivosti teh podatkov zakon tudi prepoveduje povezovanje zbirk biometričnih osebnih podatkov z drugimi zbirkami in njihov prenos v skladu z 20. členom Splošne uredbe, razen če to določa drug zakon ali v to privoli posameznik, na katerega se biometrični osebni podatki nanašajo.

Zakon ločeno in z nekaterimi specifikami v 82. in 83. členu ureja izvajanje biometrije v javnem in zasebnem sektorju ter v 84. členu določa prepoved pridobivanja teh podatkov v zvezi s trženjem ali podobno drugo poslovno dejavnostjo, čeprav gre za storitve, ki so za posameznika brezplačne storitve.

Vsekakor je glede na določbe Splošne uredbe nesistemska določba prvega odstavka 83. člena, po katerem morajo biti dejanja obdelave biometričnih osebnih podatkov potrjena v skladu z 52. členom ZVOP-2. Splošna uredba namreč določa, da je potrjevanje prostovoljno in neobvezno oziroma odločitev zanj v celoti v rokah upravljavca.

15. Povezovanje zbirk osebnih podatkov po novem

Določba 12. točke drugega odstavka 5. člena ZVOP-2 povezovanje zbirk podatkov opredeljuje kot avtomatsko in elektronsko povezovanje zbirk, ki jih upravljajo upravljavci za različne namene ali na različnih pravnih podlagah, in sicer tako da se določeni osebni podatki samodejno prenesejo ali vključijo v drugo povezano zbirko ali več povezanih zbirk, tudi če se izvaja le enosmeren pretok osebnih podatkov; zbirke so povezane, če se določeni osebni podatki iz ene zbirke neposredno vključijo v drugo zbirko in se tako druga zbirka poveča ali posodobi ali pa se osebni podatki v njej zaradi točnosti spremenijo.

Čeprav ZVOP-1 sploh ni vseboval definicije pojma »povezovanje zbirk«, je ureditev po ZVOP-2 za povezovanje tistih zbirk osebnih podatkov, ki ne spadajo pod prvi odstavek 87. člena ZVOP-2, manj podrobna in gre pravzaprav za znižanje sistemske ravni varstva osebnih podatkov. Obenem je zmanjšana tudi vloga Informacijskega pooblaščenca, saj drugače od ureditve po ZVOP-1 ni več pri-

stojen za izdajo odločbe oziroma predhodnega dovoljenja za povezovanje zbirk osebnih podatkov.

16. Novosti glede obdelave kontaktnih podatkov in osebnih dokumentov

Določba 92. člena je podobna določbi 106. člena ZVOP-1, ki je bila kot začasna rešitev umeščena med prehodne določbe, a je v praksi dobro živela, in ker področni zakon, ki bi to posebej urejal, ni bil nikoli sprejet, je logično, da je določba postala del ZVOP-2, in to ne več le kot začasna določba. Osebe javnega ali zasebnega sektorja lahko tako javnosti posredujejo in javno objavijo nekatere kontaktne podatke – imena, nazive ali funkcije, službene telefonske številke in naslove službene elektronske pošte vodilnih oseb in tistih zaposlenih, katerih delo je potrebno zaradi poslovanja s strankami ali uporabniki storitev.

S 93. členom so subjekti javnega in zasebnega sektorja dobili specialno pravno podlago za obdelavo predvsem kontaktnih osebnih podatkov, za določene namene pa tudi fotografij posameznikov. Določba je široka in vsaj deloma nejasna, zato bo na nekatera odprta vprašanja odgovorila šele (sodna) praksa – predvsem tudi glede tega, ali je ZVOP-2 presegel pooblastila Splošne uredbe glede specialnega nacionalnega urejanja pravnih podlag za obdelavo osebnih podatkov v zasebnem sektorju.

Zaradi potreb v praksi in po vzoru 18. člena ZVOP-1 daje določba 94. člena v povezavi s 6. ali 9. členom Splošne uredbe neposredno pravno podlago za vpglede v uradne identifikacijske dokumente, ki jih zakon taksativno našteva (na primer osebna izkaznica, potni list, vozniško dovoljenje).

17. Kazenske določbe – prekrški

Slovenska ureditev sankcioniranja se po ZVOP-2 razlikuje od ureditev drugih držav članic EU. Splošna uredba namreč določa upravne globe (administrativno sankcioniranje), medtem ko ZVOP-2 pozna samo globe za prekrške. Po določbi 95. člena ZVOP-2 se tudi sankcije za kršitve Splošne uredbe izrekajo kot globe za prekrške, in sicer v višini in razponih, kot jih določa Splošna uredba. Medtem ko se sankcije za kršitve Splošne uredbe izrekajo pravnim osebam, samostojnim podjetnikom posameznikom in posameznikom, ki samostojno opravljajo dejavnosti, pa ZVOP-2 določa tudi sankcije za kršitve odgovornih oseb ali posameznikov. ZVOP-2 torej sankcije veže na slovensko prekrškovno pravo, pri čemer je ZP-1 derogiran v delu najvišjih možnih izrečenih glob in so te usklajene z višinami, kot jih določa 83. člen Splošne uredbe. Glede na prehodno določbo 125. člena ZVOP-2 izreka Informacijski pooblaščenec vse do sprememb določb o višinah in

razponih glob, ki jih določa ZP-1, globe za kršitve, določene v 83. členu Splošne uredbe, v skladu s tem členom.

18. Namesto sklepa

Če po več letih veljavnosti ZVOP-1 lahko rečemo, da je bil to kakovosten zakon, ki je posameznikom zagotavljal visoko raven varstva osebnih podatkov, je za tovrstno ugotovitev pri ZVOP-2 kljub že nekajletni vzporedni neposredni veljavnosti Splošne uredbe še prezgodaj. Ključno je seveda vprašanje, kje ZVOP-2 ustrezno dopolnjuje evropski predpis in kje ne – gre namreč za zakon, ki ni najbolj pregleden, mestoma pa je celo zelo nejasen. Ni naključje, da je Informacijski pooblaščenec napisal skupno kar 17 mnenj na predlog zakona – 15 resornemu Ministrstvu za pravosodje oziroma vladi, dve pa državnemu zboru. Ker (pre)nekatere pripombe Informacijskega pooblaščenca niso bile upoštevane, upam, da uporabniki zakona v praksi ne bomo imeli preveč težav. Kot pomoč pri razumevanju posameznih institutov in določb zakona je zato ključna povedna strokovna literatura, med katero vsekakor spada tudi komentar zakona.

Ministrstvo za pravosodje kot predlagatelj ZVOP-2 je kot prvega od ciljev predloga zakona zapisal zagotovitev izvrševanja določb Splošne uredbe, tako da se v mejah njenih pooblastvenih klavzul ter glede na zahteve iz 38. člena Ustave RS (zlasti odločbe US RS U-I-180/21 z dne 14. 4. 2022) določi nacionalna ureditev varstva osebnih podatkov ter s tem v čim večji meri ohrani dosedanja visoka raven varstva osebnih podatkov v RS ter uresničevanje temeljne in ustavno varovane človekove pravice do varstva osebnih podatkov.¹ Predlagatelj je torej uporabil besedno zvezo »ohrani dosedanja visoka raven« in ne morebiti »zvišuje raven« varstva osebnih podatkov. Glede na eksponentno rastoče izzive varstva podatkov v digitalnem svetu se zdi to razumljivo. Ali bo ZVOP-2 glede tega zgodba o uspehu, bo pokazal čas. Vsekakor je treba ZVOP-2 ocenjevati v širšem kontekstu razvoja področja varstva osebnih podatkov, zlasti seveda glede na digitalizacijo oziroma vse vrste sodobnih tehnologij. To prinaša nove izzive, v tem trenutku so to nadzor parkirišč z avtomatsko prepoznavo registrskih tablic, biometrija, najrazličnejše aplikacije in sledilniki, orodja za delo z oddaljenim dostopom in s tem povezan nadzor, širok nabor državnih e-storitev, internet stvari, pametna mesta, tehnologije Blockchain in seveda umetna inteligenca. Zato je še kako pomembna kakovostna zakonodaja, ki ščiti posameznikovo zasebnost. Vsi projekti, ki vključujejo obdelavo osebnih podatkov, morajo biti vedno dobro premišljeni in temeljiti predvsem na vnaprej določenih pravnih podlagah za obdelavo osebnih podatkov, pravočasnem in celovitem obveščanju posameznikov ter upoštevanju načela mini-

¹ Predlog Zakona o varstvu osebnih podatkov, EVA 2018-2023-0045, I. Uvod, 2. Cilji, načela in pogloblitve rešitve predloga zakona, str. 5.

mizacije osebnih podatkov. Pravočasna obravnava tveganj pri obdelavi osebnih podatkov je bistvena za njihovo obvladovanje ter tudi predpogoj za zakonitost in upoštevanje temeljnih načel varstva osebnih podatkov.

Področje varstva osebnih podatkov in širše zasebnosti je predvsem zaradi novih tehnologij hitro razvijajoč se in živ organizem. Tehnologije namreč ne le povezujejo svet, ampak tudi (bolj ali manj) invazivno obdelujejo naše osebne podatke v obsegu in na načine, ki so bili še pred 20 leti nepredstavljeni. Zato se bo kakovost ZVOP-2 v prihodnosti presojala tudi z vidika učinkovitosti sobivanja z drugimi pomembnimi predpisi, zlasti EU. Govorimo seveda o aktih s področja digitalne družbe, elektronskih komunikacij in umetne inteligence, ki vsi posredno ali neposredno zadevajo varstvo osebnih podatkov. Akt o digitalnih storitvah tako na primer ureja uporabo algoritmov, prepoveduje ciljano oglaševanje na podlagi podatkov posebnih vrst, postavlja omejitve glede obveščanja o rabi podatkov, težišče pa bo med drugim tudi na aktu o upravljanju podatkov in umetni inteligenci. Vprašanje, ki si ga moramo kritično zastaviti, je, koliko bodo tiste specifične področne ureditve ZVOP-2, ki ne sledijo Splošni uredbi, v prihodnosti pomenile oviro – zakonodaja EU se namreč usklajuje s Splošno uredbo, ne z nacionalnimi posebnostmi.

Tako Splošna uredba kot tudi ZVOP-2 sta enako kot pred njima že evropska Direktiva 95/46/ES in ZVOP-1 napisana z željo tehnološke nevtralnosti. Ob dejstvu hitro razvijajočih se tehnologij, ki obdelujejo naše osebne podatke, je to seveda precejšen izziv. Splošno uredbo in ZVOP-2 mora natančno poznati vsak obdelovalec in upravljavec zbirk osebnih podatkov – izpolniti mora vse zahteve po skladnosti z njima ter zagotavljati uresničevanje pravic posameznikom, katerih osebne podatke obdeluje. Avtorji² smo komentar ZVOP-2 spisali z isto naravnostjo in z željo, da bo v pomoč vsem, ki se ukvarjate z varstvom osebnih podatkov – temeljno človekovo pravico, ki jo je v času sodobnih tehnologij treba ščititi bolj kot kadarkoli prej.

Mojca Prelesnik

² Tako kot prvi slovenski Komentar Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1), Ljubljana, GV Založba 2006, smo tudi Komentar ZVOP-2 napisali sodelavci urada Informacijskega pooblaščenca.

Kazalo

Uvodna beseda urednice	7
Zakoni in drugi predpisi	31

Zakon o varstvu podatkov (ZVOP-2) s komentarjem

I. DEL

TEMELJNE DOLOČBE	41
-------------------------------	----

1. poglavje

Splošne določbe	41
Vsebina (1. člen)	41
Prepoved diskriminacije glede obdelave osebnih podatkov (2. člen) ..	45
Področje uporabe (3. člen)	47
Veljavnost zakona (4. člen)	52
Pomen izrazov (5. člen)	57
Pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov (6. člen).....	68
Obdelava osebnih podatkov v druge namene in ravnanje z nepotrebniimi osebnimi podatki (7. člen)	78
Privolitev otroka za uporabo storitev informacijske družbe (8. člen)...	81
Posebno varstvo osebnih podatkov umrlih posameznikov (9. člen)	85
Varstvo in obdelava osebnih podatkov o odločitvah o kazenskih obsodbah ter o kaznovanjih za prekrške (10. člen)	95
Splošno sodno varstvo pravic posameznika (11. člen).....	96

2. poglavje

Postopek pred upravljavcem in obdelovalcem	103
Splošna določba (12. člen).....	103
Postopkovne določbe za državne organe in samoupravne lokalne skupnosti (13. člen)	106

Obravnavanje zahtevkov posameznika v javnem in zasebnem sektorju (14. člen)	111
Sestavine odločbe (15. člen)	114
Izvrševanje odločitev (16. člen)	118
Stroški zagotavljanja informacij (17. člen)	122
Zakonska omejitev pravic in obveznosti (18. člen)	127
Posebna pravila glede načina uveljavljanja pravic ali zahtevkov na določenih področjih (19. člen)	133
Izjema glede uveljavljanja zahtevka posameznika prek zakonitega zastopnika (20. člen)	138
Zavarovanje osebnih podatkov, ki so predmet postopka (21. člen)	142
 3. poglavje	
Varnost osebnih podatkov in ocena učinka	146
Vodenje dnevnika obdelave (22. člen)	146
Varnost osebnih podatkov na področju posebnih obdelav (23. člen)	152
Ocena učinka in predhodno posvetovanje (24. člen)	156
 4. poglavje	
Postopki pred nadzornim organom	162
1. oddelek Posebnosti postopka	162
Uporaba določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek (25. člen)	162
Izvajanje postopkovnih dejanj brez prisotnosti (26. člen)	163
Izključitev stranske udeležbe (27. člen)	169
Nadzorna pooblastila (28. člen)	171
Nadzorni ukrepi (29. člen)	185
2. oddelek Položaj prijavitelja s posebnim položajem	196
Prijava in prijavitelj s posebnim položajem (30. člen)	196
Obravnavanje prijave (31. člen)	199
Pravice prijavitelja s posebnim položajem (32. člen)	201
Položaj nadzorovanega upravljavca ali obdelovalca (33. člen)	203
Odločba (34. člen)	204
Ukrepanje glede obdelav osebnih podatkov drugih posameznikov (35. člen)	206
3. oddelek Inšpekcijski nadzor glede varstva osebnih podatkov	207
Uporaba zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor (36. člen)	207
Uvedba inšpekcijskega nadzora (37. člen)	208
Letni načrt nadzorov in poročanje (38. člen)	209

5. poglavje	
Posebne določbe	210
Posredovanje osebnih podatkov, ki ga izvedejo osebe javnega sektorja (39. člen)	210
Posredovanje podatkov, ki ga izvajajo osebe zasebnega sektorja (40. člen)	215
Postopek posredovanja osebnih podatkov (41. člen)	216
Uporaba povezovalnih znakov (42. člen)	222
Rok hrambe osebnih podatkov, določitev roka in vezanost na rok (43. člen)	229
6. poglavje	
Pooblašcene osebe za varstvo osebnih podatkov	233
Pooblaščen osebja za varstvo osebnih podatkov (44. člen)	233
Obveznost določitve pooblaščen osebja (45. člen)	235
Pogoji za določitev pooblaščen osebja (46. člen)	238
Skupna določitev pooblaščen osebja in določitev pooblaščen osebja sindikata (47. člen)	244
Naloge pooblaščen osebja (48. člen)	246
Določitev pooblaščenih oseb in njihove naloge v določenih državnih organih (49. člen)	249
Dolžnost varstva tajnosti osebnih podatkov (50. člen)	251
7. poglavje	
Kodeksi ravnanja in potrjevanje	253
Kodeksi ravnanja (51. člen)	253
Odobreni potrjevalni mehanizmi (52. člen)	257
Postopek akreditiranja teles za potrjevanje (53. člen)	259
8. poglavje	
Nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov Republike Slovenije	262
Nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov (54. člen)	262
Pristojnosti nadzornega organa (55. člen)	264
Javnost dela (56. člen)	275
Omejitve pri izvajanju nadzorov (57. člen)	278
Sodelovanje z drugimi organi (58. člen)	288
Opravljanje nadzorov (59. člen)	292
Službena izkaznica (60. člen)	294
Varovanje tajnosti (61. člen)	295

9. poglavje	
Zunanji nadzor delovanja nadzornega organa	298
Letno poročilo nadzornega organa (62. člen)	298
Pristojnosti Varuha človekovih pravic (63. člen)	299
Pristojnosti državnega zbora (64. člen)	302
10. poglavje	
Prenosi določenih osebnih podatkov državam članicam Evropske unije, tretjim državam ali mednarodnim organizacijam	304
Splošne določbe (65. člen)	304
Posebni prenosi (66. člen)	307
Odstopanja v posebnih primerih (67. člen)	309
II. DEL	
PODROČNE UREDITVE OBDELAVE OSEBNIH PODATKOV	316
1. poglavje	
Posebna pravila glede obdelave osebnih podatkov za znanstvenoraziskovalne, zgodovinskoraziskovalne, statistične in arhivske namene	316
Obdelava osebnih podatkov za raziskovalne namene (68. člen)	316
Pogoji obdelave osebnih podatkov za raziskovalne namene (69. člen)	320
Kontaktiranje posameznikov (70. člen)	333
Obdelava podatkov za namene arhivskega delovanja (71. člen)	334
Obdelava podatkov za namene statističnega raziskovanja (72. člen)	338
2. poglavje	
Varstvo svobode izražanja in dostopa do informacij javnega značaja v razmerju do varstva osebnih podatkov	344
Varstvo svobode izražanja v razmerju do pravice do varstva osebnih podatkov (73. člen)	344
Varstvo pravice do dostopa do informacij javnega značaja v razmerju do pravice do varstva osebnih podatkov (74. člen)	348
Izjema glede obveščanja posameznika (75. člen)	352
3. poglavje	
Videonadzor	354
Splošne določbe o videonadzoru in varstvu osebnih podatkov (76. člen)	354
Videonadzor dostopa v uradne službene oziroma poslovne prostore (77. člen)	370

Videonadzor znotraj delovnih prostorov (78. člen)	374
Videonadzor v prevoznih sredstvih, namenjenih javnemu potniškemu prometu (79. člen)	379
Videonadzor na javnih površinah (80. člen)	381
 4. poglavje	
Obdelava osebnih podatkov z uporabo biometrije in genskih podatkov	396
Omejitev biometrije in obdelave genskih podatkov (81. člen)	396
Biometrija v javnem sektorju (82. člen)	401
Biometrija v zasebnem sektorju (83. člen)	406
Prepoved pridobivanja biometričnih osebnih podatkov v zvezi s trženjem (84. člen)	411
 5. poglavje	
Evidentiranje vstopov in izstopov	413
Evidentiranje vstopov in izstopov iz službenih prostorov (85. člen)	413
 6. poglavje	
Javne knjige in varstvo osebnih podatkov	419
Zakoniti namen javne knjige (86. člen)	419
 7. poglavje	
Povezovanje zbirk osebnih podatkov	424
Povezovanje zbirk javnega sektorja (87. člen)	424
 8. poglavje	
Strokovni nadzor	431
Strokovni nadzor (88. člen)	431
Splošne določbe (89. člen)	434
Obveščanje posameznika in pridobivanje podatkov (90. člen)	437
Posebne vrste osebnih podatkov (91. člen)	440
 9. poglavje	
Obdelava kontaktnih podatkov in osebnih dokumentov	442
Javni kontaktni podatki (92. člen)	442
Obdelava osebnih podatkov za izvajanje določenih dejavnosti osebe javnega ali zasebnega sektorja (93. člen)	444
Obdelava osebnih podatkov iz uradnega identifikacijskega dokumenta (94. člen)	450

III. DEL

KAZENSKÉ DOLOČBE	453
Sankcije za kršitve, ki jih predpisuje Splošna uredba (95. člen)	453
Kršitve določb iz četrtega odstavka 83. člena Splošne uredbe (96. člen)	459
Kršitve določb iz petega in šestega odstavka 83. člena Splošne uredbe (97. člen)	461
Kršitve temeljnih določb tega zakona (98. člen)	462
Kršitve določb o uporabi povezovalnega znaka (99. člen)	465
Kršitev splošnih določb o videonadzoru (100. člen)	466
Težje kršitve določb o videonadzoru (101. člen)	467
Kršitev določb o videonadzoru glede dostopa v uradne službene oziroma poslovne prostore (102. člen)	467
Kršitev določb o videonadzoru znotraj delovnih prostorov (103. člen) ..	468
Kršitev določb o videonadzoru v vozilih, namenjenih javnemu potniškemu prometu (104. člen)	469
Kršitev določb o videonadzoru na javnih površinah (105. člen)	469
Kršitev določb o povezovanju na področju biometrije ter glede obdelav genskih podatkov (106. člen)	470
Kršitev določb o biometriji v javnem sektorju (107. člen)	471
Kršitev določb o biometriji v zasebnem sektorju (108. člen)	472
Kršitev določb o prepovedi pridobivanja biometričnih osebnih podatkov v zvezi s trženjem (109. člen)	472
Kršitev določb o evidentiranju vstopov in izstopov (110. člen)	473
Kršitev določb o javnih knjigah (111. člen)	474
Kršitev določb o povezovanju uradnih evidenc in javnih knjig (112. člen)	474
Kršitev določb o strokovnem nadzoru (113. člen)	475
Odmerjanje sankcij za prekrške (114. člen)	476
Izrek globe (115. člen)	481

IV. DEL

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA	483
Rok za uskladitev posebnih obdelav (116. člen)	483
Pravilnik o zaračunavanju stroškov (117. člen)	484
Določitev pooblaščenih oseb (118. člen)	485
Delovanje nadzornega organa (119. člen)	485
Vodenje dnevnikov (120. člen)	489

Potrjevanje (121. člen)	491
Videonadzor v prevoznih sredstvih (122. člen)	493
Upoštevanje obvestil o določitvi pooblaščenih oseb (123. člen)	495
Razveljavitev podzakonskih predpisov (124. člen)	495
Uporaba določb o prekrških (125. člen)	497
Prenehanje veljavnosti zakona (126. člen)	497
Končna določba (127. člen)	498
Literatura	499
Stvarno kazalo	513

Zakoni in drugi predpisi

Ustava RS	Ustava Republike Slovenije, Ur. l. RS/I, št. 33/91 in nasl.
DZ	Družinski zakonik, Ur. l. RS, št. 15/17 in nasl.
KZ-1	Kazenski zakonik, Ur. l. RS, št. 55/08 in nasl.
OZ	Obligacijski zakonik, Ur. l. RS, št. 83/01 in nasl.
PZ	Pomorski zakonik, Ur. l. RS, št. 26/01 in nasl.
SPZ	Stvarnopravni zakonik, Ur. l. RS, št. 87/02 in nasl.
SZ-1	Stanovanjski zakon, Ur. l. RS, št. 69/03 in nasl.
ZAk	Zakon o akreditaciji, Ur. l. RS, št. 59/99
ZAID	Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti, Ur. l. RS, št. 61/17 in nasl.
ZAGOPP	Zakon o arhivskem gradivu, ki vsebuje osebne podatke o zdravljenju pacienta, Ur. l. RS, št. 85/16
ZCRP	Zakon o centralnem registru prebivalstva, Ur. l. RS, št. 1/99 in nasl.
ZCes-2	Zakon o cestah, Ur. l. RS, št. 132/22 in nasl.
ZDavP-2	Zakon o davčnem postopku, Ur. l. RS, št. 117/06 in nasl.
ZD	Zakon o dedovanju, Ur. l. SRS, št. 15/76 in nasl.
ZDR-1	Zakon o delovnih razmerjih, Ur. l. RS, št. 21/13 in nasl.
ZDD-1	Zakon o detektivski dejavnosti, Ur. l. RS, št. 17/11
ZDUPŠOP	Zakon o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja, omilitev, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic COVID-19, Ur. l. RS, št. 206/21 in nasl.
ZDoh-2	Zakon o dohodnini, Ur. l. RS, št. 117/06 in nasl.
ZDOsk	Zakon o dolgotrajni oskrbi, Ur. l. RS, št. 196/21 in nasl.
ZDIJZ	Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, Ur. l. RS, št. 24/03 in nasl.
ZDT-1	Zakon o državnem tožilstvu, Ur. l. RS, št. 58/11 in nasl.
ZDSta	Zakon o državni statistiki, Ur. l. RS, št. 45/95 in nasl.

ZEPT	Zakon o elektronskem poslovanju na trgu, Ur. l. RS, št. 61/06 in nasl.
ZEISZ	Zakon o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja, Ur. l. RS, št. 121/21 in nasl.
ZEKom-2	Zakon o elektronskih komunikacijah, Ur. l. RS, št. 130/22 in nasl.
ZFPPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, Ur. l. RS, št. 126/07 in nasl.
ZGim	Zakon o gimnazijah, Ur. l. RS, št. 12/96 in nasl.
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah, Ur. l. RS, št. 42/06 in nasl.
ZIS	Zakon o igrah na srečo, Ur. l. RS, št. 27/95 in nasl.
ZInfP	Zakon o Informacijskem pooblaščenju, Ur. l. RS, št. 113/05 in nasl.
ZInfV	Zakon o informacijski varnosti, Ur. l. RS, št. 30/18 in nasl.
ZIN	Zakon o inšpekcijskem nadzoru, Ur. l. RS, št. 56/02 in nasl.
ZIntPK	Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, Ur. l. RS, št. 45/10 in nasl.
ZIZ	Zakon o izvršbi in zavarovanju, Ur. l. RS, št. 51/98 in nasl.
ZIKS-1	Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, Ur. l. RS, št. 22/00 in nasl.
ZJU	Zakon o javnih uslužbencih, Ur. l. RS, št. 56/02 in nasl.
ZKN	Zakon o katastru nepremičnin, Ur. l. RS, št. 54/21 in nasl.
ZKP	Zakon o kazenskem postopku, Ur. l. RS, št. 63/94 in nasl.
ZKnj-1	Zakon o knjižničarstvu, Ur. l. RS, št. 87/01 in nasl.
ZLD-1	Zakon o lekarniški dejavnosti, Ur. l. RS, št. 85/16 in nasl.
ZMatR	Zakon o matičnem registru, Ur. l. RS, št. 37/03 in nasl.
ZMed	Zakon o medijih, Ur. l. RS, št. 35/01 in nasl.
ZMV-1	Zakon o motornih vozilih, Ur. l. RS, št. 75/17 in nasl.
ZNDM-2	Zakon o nadzoru državne meje, Ur. l. RS, št. 60/07 in nasl.
ZNPPol	Zakon o nalogah in pooblastilih policije, Ur. l. RS, št. 15/13 in nasl.
ZNPosr	Zakon o nepremičninskem posredovanju, Ur. l. RS, št. 42/03 in nasl.
ZN	Zakon o notariatu, Ur. l. RS, št. 13/94 in nasl.
ZObr	Zakon o obrambi, Ur. l. RS, št. 82/94 in nasl.
ZOdv	Zakon o odvetništvu, Ur. l. RS, št. 18/93 in nasl.
ZOro-1	Zakon o orožju, Ur. l. RS, št. 61/00 in nasl.
ZOIzk-1	Zakon o osebni izkaznici, Ur. l. RS, št. 35/11 in nasl.
ZOsn	Zakon o osnovni šoli, Ur. l. RS, št. 12/96 in nasl.

ZPacP	Zakon o pacientovih pravicah, Ur. l. RS, št. 15/08 in nasl.
ZPNOVS	Zakon o parlamentarnem nadzoru obveščevalnih in varnostnih služb, Ur. l. RS, št. 26/03 in nasl.
ZPCV	Zakon o plovbi po celinskih vodah, Ur. l. RS, št. 30/02 in nasl.
ZPSI-1	Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju, Ur. l. RS, št. 79/06 in nasl.
ZPRS-1	Zakon o Poslovnem registru Slovenije, Ur. l. RS, št. 49/06 in nasl.
ZPLD-1	Zakon o potnih listinah, Ur. l. RS, št. 65/00 in nasl.
ZPotK-2	Zakon o potrošniških kreditih, Ur. l. RS, št. 77/16 in nasl.
ZPP	Zakon o pravnem postopku, Ur. l. RS, št. 26/99 in nasl.
ZP-1	Zakon o prekrških, Ur. l. RS, št. 7/03 in nasl.
ZPND	Zakon o preprečevanju nasilja v družini, Ur. l. RS, št. 16/08 in nasl.
ZPOmK-2	Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence, Ur. l. RS, št. 130/22
ZPPDFT-2	Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, Ur. l. RS, št. 48/22 in nasl.
ZPCP-2	Zakon o prevozi v cestnem prometu, Ur. l. RS, št. 131/06 in nasl.
ZPPreb-1	Zakon o prijavi prebivališča, Ur. l. RS, št. 52/16 in nasl.
ZRLI	Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi, Ur. l. RS, št. 15/94 in nasl.
ZRSin	Zakon o reprezentativnosti sindikatov, Ur. l. RS, št. 13/93
ZSPJS	Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, Ur. l. RS, št. 56/02 in nasl.
ZSOVA	Zakon o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, Ur. l. RS, št. 23/99 in nasl.
ZOFVI-N	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Ur. l. RS, št. 207/21
ZSV	Zakon o socialnem varstvu, Ur. l. RS, št. 54/92 in nasl.
ZS	Zakon o sodiščih, Ur. l. RS, št. 19/94 in nasl.
ZSReg	Zakon o sodnem registru, Ur. l. RS, št. 13/94 in nasl.
ZSICT	Zakon o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih, Ur. l. RS, št. 22/18 in nasl.
ZUP	Zakon o splošnem upravnem postopku, Ur. l. RS, št. 80/99 in nasl.
ZSInv	Zakon o spodbujanju investicij, Ur. l. RS, št. 13/18 in nasl.
ZSDP-1	Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, Ur. l. RS, št. 26/14 in nasl.
ZTP	Zakon o tajnih podatkih, Ur. l. RS, št. 87/01 in nasl.

ZTuj-2	Zakon o tujcih, Ur. l. RS, št. 50/11 in nasl.
ZUJPP	Zakon o upravljanju javnega potniškega prometa, Ur. l. RS, št. 54/22 in nasl.
ZUS	Zakon o upravnem sporu, Ur. l. RS, št. 50/97 in nasl.
ZUS-1	Zakon o upravnem sporu, Ur. l. RS, št. 105/06 in nasl.
ZUT	Zakon o upravnih taksah, Ur. l. RS, št. 8/00 in nasl.
ZUreP-3	Zakon o urejanju prostora, Ur. l. RS, št. 199/21 in nasl.
ZUstS	Zakon o ustavnem sodišču, Ur. l. RS, št. 15/94 in nasl.
ZUPJS	Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, Ur. l. RS, št. 62/10 in nasl.
ZVDAGA	Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih, Ur. l. RS, št. 30/06 in nasl.
ZVOP-1	Zakon o varstvu osebnih podatkov, Ur. l. RS, št. 86/04 in nasl.
ZVOP-2	Zakon o varstvu osebnih podatkov, Ur. l. RS, št. 163/22
ZVOPOKD	Zakon o varstvu osebnih podatkov na področju obravnavanja kaznivih dejanj, Ur. l. RS, št. 177/20
ZVarD	Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Ur. l. RS, št. 33/16 in nasl.
ZVarCP	Zakon o varuhu človekovih pravic, Ur. l. RS, št. 71/93 in nasl.
ZVis	Zakon o visokem šolstvu, Ur. l. RS, št. 67/93 in nasl.
ZVrt	Zakon o vrtcih, Ur. l. RS, št. 12/96 in nasl.
ZZZDR	Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, Ur. l. SRS, št. 15/76 in nasl.
ZZasV-1	Zakon o zasebnem varovanju, Ur. l. RS, št. 17/11
ZZPPZ	Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, Ur. l. RS, št. 65/00 in nasl.
ZZdrav	Zakon o zdravilstvu, Ur. l. RS, št. 94/07 in nasl.
ZZdrS	Zakon o zdravniški službi, Ur. l. RS, št. 98/99 in nasl.
ZZVZZ	Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, Ur. l. RS, št. 9/92 in nasl.
ZZDej	Zakon o zdravstveni dejavnosti, Ur. l. RS, št. 9/92 in nasl.
ZZelP	Zakon o železniškem prometu, Ur. l. RS, št. 92/99 in nasl.
ZZK-1	Zakon o zemljiški knjigi, Ur. l. RS, št. 58/03 in nasl.
ZŽNPO	Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb, Ur. l. RS, št. 126/03 in nasl.

- ZZrID Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti, Ur. l. RS, št. 186/21 in nasl.
- ZZZ-1 Zakon o zunanjih zadevah, Ur. l. RS, št. 45/01 in nasl.
- PoDZ-1 Poslovník državnega zbora, Ur. l. RS, št. 35/02 in nasl.
- PoKNOVS Poslovník Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, Ur. l. RS, št. 79/04 in nasl.
- Sodni red, Ur. l. RS, št. 87/16 in nasl.
- OdUNDTDZ-8 Odlok Državnega zbora o ustanovitvi in nalogah delovnih teles Državnega zbora, Ur. l. RS, št. 73/22 in nasl.
- Pravilnik o dokumentaciji v osnovni šoli, Ur. l. RS, št. 61/12 in nasl.
- Pravilnik o kartici zdravstvenega zavarovanja, profesionalni kartici in pooblastilih za branje in zapisovanje podatkov v zalednem sistemu, Ur. l. RS, št. 12/17 in nasl.
- Pravilnik o metodologiji vodenja registra zbirk osebnih podatkov, Ur. l. RS, št. 28/05 in nasl.
- Pravilnik o pridobivanju potrebnih informacij za odločanje o iznosu osebnih podatkov v tretje države, Ur. l. RS, št. 79/05
- Pravilnik o sistemskem nadzoru v zdravstvu, Ur. l. RS, št. 39/18 in nasl.
- Pravilnik o službeni izkaznici državnega nadzornika za varstvo osebnih podatkov, Ur. l. RS, št. 11/23
- Pravilnik o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih, Ur. l. RS, št. 84/18 in nasl.
- Pravilnik o strokovnem izpitu, licencah in vodenju imenika nepremičninskih posrednikov, Ur. l. RS, št. 14/04 in nasl.
- Pravilnik o upravnem nadzoru v zdravstvu, Ur. l. RS, št. 39/18 in nasl.
- Pravilnik o zaračunavanju stroškov pri izvrševanju pravice posameznika do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki, Ur. l. RS, št. 85/07 in nasl.
- Pravilnik o zbiranju in varstvu osebnih podatkov na področju osnovnošolskega izobraževanja, Ur. l. RS, št. 80/04 in nasl.
- Pravilnik o zemljiški knjigi, Ur. l. RS, št. 30/11 in nasl.
- Uredba o izobrazbi in strokovnem izpitu za vodenje in odločanje v upravnem postopku, Ur. l. RS, št. 12/13 in nasl.
- Uredba o varovanju določenih oseb, prostorov, objektov in okolišev objektov, ki jih varuje policija, Ur. l. RS, št. 63/13 in nasl.

Seznam tretjih držav iz 66. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov, Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.

Seznam tretjih držav iz 66. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov, Ur. l. RS, št. 11/17 in nasl.

Seznam tretjih držav iz 66. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov, Ur. l. RS, št. 16/17 in nasl.

Splošna deklaracija človekovih pravic (A/RES/217A), Ur. l. RS – MP, št. 3/18

Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (Resolucija št. 34/180), Zakon o ratifikaciji konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, Ur. l. SFRJ – MP, št. 11/81 in nasl.

Konvencija o otrokovih pravicah (Resolucija št. 44/25), Zakon o ratifikaciji konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah, Ur. l. SFRJ – MP, št. 15/90 in nasl.

Konvencija o pravicah invalidov (A/RES/61/106), Zakon o ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov in Izbirnega protokola h Konvenciji o pravicah invalidov, Ur. l. RS – MP, št. 10/08 in nasl.

Konvencija 108 Konvencija o varstvu posameznika glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov (ETS št. 108), Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov, Ur. l. RS – MP, št. 3/94 in nasl.

Konvencija 108+ Zakon o ratifikaciji Protokola o spremembi Konvencije o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov, Ur. l. RS – MP, št. 5/23

MPESKP Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (Resolucija št. 2200 A (XXI)), Zakon o ratifikaciji mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Ur. l. SFRJ, št. 7/71 in nasl.

MPDPP Mednarodni pakt o državljskih in političnih pravicah (Resolucija št. 2200 (XXI)), Ur. l. SFRJ, št. 7/71 in nasl.

EKČP Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic (ETS, št. 005), Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spremenjene s protokoli št. 3, 5 in 8 ter dopolnjene s protokolom št. 2, ter njenih protokolov št. 1, 4, 6, 7, 9, 10 in 11, Ur. l. RS – MP, št. 7/94

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, UL C 326 z dne 26. 10. 2012

Pogodba o delovanju Evropske unije, UL C 326 z dne 26. 10. 2012

- PEU Pogodba o Evropski uniji, UL C 202 z dne 7. 6. 2016
- Sklep o Eurojust Sklep Sveta 2009/426/PNZ z dne 16. decembra 2008 o okreptvi Eurojusta in spremembi Sklepa 2002/187/PNZ o ustanovitvi Eurojusta za okrepitev boja proti težjim oblikam kriminala, UL L 138 z dne 4. 6. 2009
- Uredba (ES) 2018/1725 Uredba (ES) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES, UL L 295 z dne 21. 11. 2018
- Uredba št. 45/2001 Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov, UL L 8 z dne 12. 1. 2001
- Uredba (ES) št. 765/2008 Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93, UL L 218 z dne 13. 8. 2008
- Splošna uredba Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES, UL L 119 z dne 4. 5. 2016
- Uredba o Eurojust Uredba (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2002/187/PNZ, UL L 295 z dne 18. 11. 2018
- Akt o digitalnih trgih Uredba (EU) 2022/1925 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2022 o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju in spremembi direktiv (EU) 2019/1937 in (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnih trgih), UL L 265 z dne 12. 10. 2022
- Akt o digitalnih storitvah Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah), UL L 277 z dne 27. 10. 2022
- Direktiva 2015/1535 Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe, UL L 241 z dne 17. 9. 2015

- Direktiva 2016/1148/ES Direktiva (EU) 2016/1148/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji, UL L 194 z dne 19. 7. 2016
- Direktiva (EU) 2016/680 Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ, UL L 119 z dne 4. 5. 2016
- Direktiva o varstvu podatkov pri obravnavi kaznivih dejanj Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ, UL L 119 z dne 4. 5. 2016
- PNR direktiva Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj, UL L 119 z dne 4. 5. 2016
- Direktiva o elektronskem poslovanju Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju), UL L 178 z dne 17. 7. 2000
- Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah Direktiva 2002/58/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), UL L 201 z dne 31. 7. 2002
- Direktiva 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov in o spremembah direktiv Sveta 85/611/EGS, 93/6/EGS in Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/22/EGS, UL L 145 z dne 30. 4. 2004
- Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških

- in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu, UL L 204 z dne 26. 7. 2006
- Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah Direktiva 2009/140/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembi direktiv 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, 2002/19/ES o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju in 2002/20/ES o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, UL L 337 z dne 18. 12. 2009
- Direktiva 95/46/ES Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, UL L 281 z dne 23. 11. 1995
- Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost, UL L 180 z dne 19. 7. 2000
- Akt o umetni inteligenci Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci (Akt o umetni inteligenci) in spremembi nekaterih zakonodajnih aktov unije, COM/2021/206 final z dne 21. 4. 2021
- Akt o upravljanju podatkov Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem upravljanju podatkov (Akt o upravljanju podatkov), COM/2020/767 final z dne 25. 11. 2020
- Akt o podatkih Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o harmoniziranih pravilih za pravičen dostop do podatkov in njihovo uporabo (Akt o podatkih), COM/2022/68 final z dne 23. 2. 2022
- Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o preglednosti in ciljanem političnem oglaševanju, COM/2021/731 final z dne 25. 11. 2021